

Detta dokument ingår i stödet "Att köpa edtech", framtaget av Swedish Edtech Industry hösten 2019. Dokumentet ska ses som ett levande dokument, där den som vill gärna får kommentera och komplettera.		Länk till inköpsstödet
Ord- och begreppslista		
Här definierar och förklarar vi vanliga ord och begrepp som används i samband med inköp. Flera av dem kan anses vedertagna, då de används av Skolverket, andra myndigheter och organisationer, nationella skattningsverktyg osv. <i>Tips! Leverantörerna har tolkningsföreträde av begrepp i en kravställning, så ibland kan det vara relevant att ha med en egen ordlista, för att tydliggöra vad som menas.</i>		
Ord/begrepp	Definition	Källa
Digital infrastruktur	Skolans digitala infrastruktur består av gemensamma digitala funktioner som möjliggör interoperabilitet och samverkan inom skolektorn. En väl fungerande digital infrastruktur är en förutsättning för skolväsendets digitalisering. Infrastrukturen är en kombination av fysisk utrustning, digitala tjänster, support och regelverk. Internet, interna nätverk, brandväggar och övrig nätverksutrustning, tjänster som e-post, lagring och elevregister, användarhantering med konton och rättigheter, regelverk och riktlinjer, säkerhet, standarder, inloggning och identifiering är några delar i infrastrukturen. Dit räknas också helpdesk och användarsupport kring tekniska frågor.	Enligt skolDigiplan (nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet).
Ändamålsenlig digital infrastruktur	Digital infrastruktur som är tillgänglig, tid- och plattformsoberoende, fungerande, anpassad till verksamhetens behov och som stödjer användningen av digitala läresurser, och skoladministrativa systemlösningar. En ändamålsenlig digitalinfrastruktur möjliggör en effektiv informationsförsörjning och informationsutbyte mellan egna och andras system.	Enligt skolDigiplan (nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet).
Digital teknik	Digital teknik som bidrar till ökad aktivitet, trygghet, självständighet och delaktighet. T.ex. larm med GPS-funktion, mobiltelefoner, sensorer, surfplattor eller webbkamera.	Myndigheten för delaktighet http://www.mfd.se/kunskapsomraden/digital-teknik/om-digital-teknik/
Digitala hjälpmedel	Digitala läresurser som kan användas av alla men med särskilt fokus på elever i behov av särskilt stöd, främst de elever som har läs- och skrivsvårigheter, dyslexi eller neuropsykiska funktionshinder.	SKL, LIKA för lärare
Digitala läromedel	Ett digitalt läromedel definieras av att det redan finns en tydlig koppling till nationella läroplaner, kursplaner och andra styrdokument. Det har en innehållslig struktur och är avsett att användas i ett pedagogiskt sammanhang där läraren ofta också kan få pedagogiskt stöd/handledning. Det omfattar ett större område, som ett ämne, en kurs ett tema eller delar av ett enskilt moment inom ett ämne. För att vara ett digitalt läromedel behöver materialet ha en viss grad av interaktivitet och multimodalitet och inte bara enbart en traditionell bok som läses på skärm (t.ex. pdf).	Enligt projekt "Välja och värdera digitala läresurser".
Digitala läromedel	Ett digitalt läromedel är ett material med tydlig koppling till nationella läroplaner, kursplaner och andra styrdokument. Det är avsett att användas i ett pedagogiskt sammanhang och omfattar ett större område som ett ämne, en kurs eller en årskurs eller del därav. Materialet har en viss grad av interaktivitet och multimodalitet. Text, bild, ljud och video kan ingå i läromedlet. Inom förskoleverksamheten kan läromedel också omfatta pedagogiskt material.	Enligt skolDigiplan (nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet).
Digitala läresurser	Allt material som är digitalt och till nytta i undervisning och lärande är digitala läresurser, dvs material som aktivt kopplas till ett lärande syfte som hör ihop med undervisningen. Det kan vara stort som en hel webbplats eller ett läromedel eller litet som en bild eller en ljudfil. Sociala medier, en video, ett spel, en app, en programmeringsbar robot kan vara exempel på digitala läresurser. De kan vara köpta eller öppna digitala läresurser (Open Educational Resources, OER) som är läresurser tillgängliga fritt på internet och kan i många fall också bearbetas helt fritt.	Enligt skolDigiplan (nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet) samt projekt "Välja och värdera digitala läresurser".
Digitala medier	Digitala medier avser ljud-, film- och fotoinnehåll som har kodats (komprimerats digitalt). Kodning av innehåll inbegriper konvertering av ljud- och bildinmatning till en digital mediefil såsom en Windows Media-fil. Exempel på filändelser är Windows Media Audio (WMA), Windows Media Video (WMV), MP4, JPEG, och AVI eller Quicktime (mov).	https://technet.microsoft.com/sv-se/library/what-is-digital-media-2(v=ws.11).aspx
Digitala tjänster	Varor eller tjänster som erbjuds digitalt (internetbaserat)	SKL, LIKA för lärare https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.527f92c214f003304d3127be/1455009844219/digitala-tjanster-finns-de-08.pdf
Digitala verktyg	Ett digitalt verktyg definieras av att det delvis ersätter analoga verktyg och processer som vi behöver i skolan, t.ex. penna, frånvarorapportering, anteckningsbok, passare, piano, videokamera, laboration. Det kan röra sig om hårdvara (dator, surfplatta, smartboard, telefoner, robotar) eller en mjukvara som används i undervisningen som olika redigeringsprogram, presentationsprogram (PowerPoint, Keynote), musikproduktionsprogram eller plattformsprogram som t.ex. G Suite for Education och Office 365. Även de olika IT-tjänster som skolväsendet använder för administration och pedagogiskt arbete, t.ex. skoladministrativa tjänster, schema/frånvaro, lärplattformar räknas som digitala verktyg.	Enligt skolDigiplan (nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet).
Digitalt ekosystem	Ett digitalt ekosystem är en avgränsad teknisk miljö bestående av infrastruktur, digital utrustning, digitala resurser (tjänster, appar och programvara) och användare som samverkar med varandra. Den samverkar också med en omgivning bestående av fysiska strukturer, leverantörer, regelverk men också ett socialt och ekonomiskt sammanhang.	Enligt skolDigiplan (nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet).
Digitalt innehåll	Allt material som är digitalt och till nytta i undervisning och lärande är digitalt innehåll t.ex. en webbsida eller ett YouTube-klipp. Digitalt innehåll definieras av att det är läraren själv som behöver se till att innehållet integreras i undervisningen på ett sätt som främjar elevernas lärande och kopplas till målen i läroplanen. Ett digitalt innehåll blir alltså en läresurser först när det aktivt kopplas till ett lärande syfte som hör ihop med undervisningen.	Enligt projekt "Välja och värdera digitala läresurser" samt Nationell strategi för digitalisering av skolväsendet.
Programvaror	Programvara, ibland kallad mjukvara, efter det engelska software (sw), är datorprogram, i betydelsen organiserade samlingar av data och maskininstruktioner, vilket utför en avsedd uppgift på ett datorsystem	https://sv.wikipedia.org/wiki/Programvara
Sociala medier	Sociala medier är ett samlingsnamn på kommunikationskanaler som tillåter användare att kommunicera direkt med varandra genom exempelvis text, bild eller ljud	www.ne.se
Ord/begrepp	Resonemang och förklaringar av några vanliga begrepp i kravställningar	Länk
Användarvänlig	Ett subjektivt begrepp, som kan handla om "få klick" eller "igenkänning jämfört med vanliga webbplatser", att tjänsten är intuitiv och lätt att lära sig osv. Om begreppet används, är det viktigt att försöka förtydliga utifrån beskrivna processer eller scenarion vad det är som bedöms i en utvärdering. Hur mäter man användarvänlighet? I jämförelse med vad? Användarvänlighet är inte alltid detsamma som ett bra, ändamålsenligt system.	
Digital signatur, e-underskrift	När det gäller digitala signaturer finns ett flertal olika begrepp och termer att sätta sig in i. Direkt/indirekt underskrift, kvalificerad/avancerad e-underskrifter. Tillitnivåer (som beskriver hur säkra rutinerna och tekniken bakom legitimeringen av användaren är).	Om e-underskrift (DIGG)
Informationsflöde	Se interoperabilitet. Används ofta för att beskriva en önskan av att samma information inte ska behöva manuell matas in i olika it-tjänster, utan återanvändas/flyttas/synkroniseras/integreras mellan tjänsterna.	

Integration	En integration innebär att information mellan olika it-tjänster hänger samman på ett eller annat sätt. Här används ofta olika begrepp i kravställningar. En integration kan i princip vara en enkel länk från en it-tjänst till en annan, medan en "full integration" eller "sömlös integration" mer kan tolkas som en "djupare integration", där du som användare befinner dig i den ena tjänstens gränssnitt och data från den andra tjänsten presenteras där. Benämns även ibland att tjänsten ska vara "inbäddad". En integration kan också innebära att information flyttas mellan de olika it-tjänsterna där "sömlös" kan betyda att det inte behövs någon mellanhand, ingen fil som hämtas från ett ställe för att skickas till nästa med handpåläggning. För att ge en tydlig begreppsbeskrivning avseende integrationer kan man dela in det i olika delar, t.ex. Funktionalitetsintegration, integration för informationsöverföring: för att föra över information från ett system till ett annat, som t.ex. kan vara: användare (livscykelhantering), producerad/förädlad information inom tjänsten t ex resultat, progression, betyg, betygsdokument. Autentiseringsintegration: Single Sign On. Se även interoperabilitet nedan.	
Interoperabilitet	Att it-tjänster fungerar tillsammans, kommunicerar sinsemellan och att det, utan handpåläggning, sker en informationsöverföring där så bestämts.	
Molntjänst	It-tjänster som tillhandahålls över Internet, i synnerhet funktioner som traditionellt sköts på egna datorer men genom molnet sköts av någon annan. Det kan till exempel handla om tillämpningsprogram, serverprogram och lagring av data (Wikipedia). Var lagring sker, i Sverige, EU/EES eller utanför EU/EES (s.k. överföring till 3:e land), är viktigt i förhållande till personuppgiftshantering och dataskyddsförordning.	
Plattformsberoende	It-tjänsten/produkten ska gå att använda oavsett operativsystem och enhet dvs Android, iOS, Windows, Mac, Linux men avser ofta även webbläsare, dvs att tjänsten ska fungera felfritt oavsett webbläsare på plattformen. Smart att definiera det i formuleringen och ha med den vanliga hänvisningen till mest använda och testade webbläsare, vilka som är aktuella versioner. Viktigt att avgöra när det är relevant med plattformsberoende eller inte, utifrån användare och roll.	
Synkronisering	Synkronisering av data mellan olika system = en integration. Att synkronisera data mellan olika program, mellan stationär och bärbar enhet osv. Efter synkronisering är data densamma på båda enheterna. Kan ske automatiskt och manuellt, vid behov. Se även Integration.	
Standarder	Ett bestämt format. En teknisk standard är en specifikation av ett filformat som tas fram, förvaltas och tillhandahålls av en standardiseringsorganisation, men en standard kan också vara en överenskommen definition av ett begrepp eller ord (klass, grupp o.s.v.). Se även dokumentet med standardlistning, områden och processer (länk i kolumnen intill)	Länk Standardlistning, informationsflöden, områden och processer - edtech
Öppna standarder	Öppna standarder innebär att de är tillgängliga och kostnadsfria.	
API	API, Application Program Interface, är ett slags protokoll som används för att program (även kallat applikationer) enklare ska kunna "prata" med varandra. En slags tolk, som kommunikationen går genom. Ett strukturerat sätt att komma åt data och funktionalitet från olika datasystem	
Öppna API:er	Öppna API:er innebär inte att de är öppna att använda	
Tillgänglig	Viktigt att skilja på tillgänglig som i tillgång till tjänsten och tillgänglighetsanpassning (se Tillgänglighet nedan), där tillgänglig i förhållande till SLA (service level agreement) handlar om åtkomst och tillgång till tjänsten - vilket i sin tur baseras på hur verksamhetskritisk it-tjänsten är, om den behöver vara tillgänglig 24 timmar om dygnet, vardag som helg osv. Vanligt är att beskriva det i "% upptid" och via SLA regleras åtgärder och ansvar utifrån hur verksamhetskritisk tjänsten är - hur stor överkan det har om tjänsten ligger nere, på vilken nivå service och support ska vara osv.	
Tillgänglighet	Som sagt, viktigt att skilja på tillgänglig och tillgänglighet (se Tillgänglig ovan), där tillgänglighet handlar om hur väl it-tjänsten ska uppfylla de krav som finns enligt tillgänglighetsdirektivet för personer med funktionsvariationer. Se även dokumentet med standardlistning, områden och processer (länk i kolumnen intill)	Länk Standardlistning, informationsflöden, områden och processer - edtech
Termer och begrepp kopplat till infrastruktur: autentisering/inloggning och federeringslösningar...		Länk
Attribut, idp, metadata, SSO, tillitsnivå etc...	Se Skolfederations ordlista, senast reviderad hösten 2019	https://www.skolfederation.se/om/ordlista/